Gemeente Rotterdam

Datum : 01 september 2026

Betreft : Zienswijzenota Museumpark 18, museum Boijmans van Beuningen (Z2025-011763/ 2025121802561)

1. Aanleiding

Op 18 december 2025 hebben wij een aanvraag omgevingsvergunning ontvangen als bedoeld in de Omgevingswet (hierna Ow). De aanvraag heeft betrekking op de locatie Museumpark 18, 3015CX in Rotterdam. Het project betreft de grootschalige renovatie en verbouwing van het Museum Boijmans Van Beuningen. Van het museumcomplex zijn het hoofdgebouw naar ontwerp van Van der Steur, de door Bodon ontworpen vleugel, het Van Beuningen-De Vriese-paviljoen en de museumtuin met daarin de poort van de voormalige boerderij Muyden aangewezen als rijksmonument (monumentnummers 513878, 513879 en 513881). Het door Robbrecht en Daem ontworpen bouwdeel valt niet onder deze aanwijzing, maar is wel verbonden met de beschermde bouwdelen. Een gedeelte van dit bouwdeel is gelegen binnen het beschermde stadsgezicht ‘Het Waterproject’.

De aanvraag omgevingsvergunning betreft de volgende activiteiten:

- Omgevingsplanactiviteit
  - Bouwwerken
  - Slopen
  - Werk of werkzaamheden uitvoeren
  - Maken en veranderen van een uitweg (in-/uitrit)
- Rijksmonumentenactiviteit
- Bouwactiviteit (technisch)

1.1. Planologische situatie

Op het project is het Omgevingsplan gemeente Rotterdam van toepassing. De locatie is gelegen binnen het gebied Dijkzigt. De toepasselijke functies zijn: ‘Maatschappelijk-2’ (artikel 11), ‘Tuin’ (artikel 12), ‘Waarde-Archeologie’ (artikel 20) en ‘Waarde-Cultuurhistorie 1’ (artikel 21).

1.2. Werkzaamheden

Het project betreft in hoofdlijnen het verbeteren van het museumklimaat, samen met verduurzamingsmaatregelen, het verbeteren van de brandveiligheid en de toegankelijkheid van de bestaande bouwdelen van Bodon, Van der Steur en Henket, het amoveren van de vleugel van Robbrecht en Daem met uitzondering van de kelder, het plaatsen van een nieuw expositiegebouw tegen de villa op de hoek van de Westersingel/Museumparkstraat, de bouw van een expeditiestraat met opbouw aan de oostzijde van Bodon, met een expeditiekelder aan de zuidzijde, het maken van een verbindend bouwdeel tussen Van der Steur en Bodon, het realiseren van een nieuwe entree in de kelder onder de buitenhof, het overkappen van de binnenhof, het transformeren van het paviljoen van Henket naar restaurant met daarbij de realisatie van een nevenentree vanaf het Melkkoppad en (gedeeltelijk) het herinrichten van het besloten gedeelte van de museumtuin, ook wel beeldentuin genoemd.

1.3. Procedure

Op de aanvraag om omgevingsvergunning is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing als bedoeld in artikel 16.65 Ow. Het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken hebben daarom gedurende zes weken, van 29 juni 2026 tot en met 10 augustus 2026, ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn is 1 zienswijze ontvangen. De zienswijze is ontvankelijk en wordt hieronder inhoudelijk behandeld.

2. Samenvatting en beantwoording schriftelijke zienswijze

Stichting Arminius, gevestigd aan Museumpark 3 te Rotterdam, is eigenaar en exploitant van de Arminiuskerk, die direct grenst aan Museum Boijmans Van Beuningen. Namens de stichting is een zienswijze ingediend tegen de ontwerpomgevingsvergunning voor de renovatie van Museum Boijmans Van Beuningen (kenmerk Z2025-011763/2025121802561), zoals bekendgemaakt in Gemeenteblad 2026, nr. 307811.

De zienswijze heeft uitsluitend betrekking op de gevolgen van de verbouwings-, sloop- en renovatiewerkzaamheden tijdens de bouwfase. Stichting Arminius (hierna: Arminius) vreest in het bijzonder voor geluid- en trillingsoverlast, mogelijke bouwkundige schade aan de monumentale Arminiuskerk en gevolgen voor haar bedrijfsvoering.

De zienswijze wordt hieronder per onderdeel samengevat en voorzien van een reactie van het college

- Onvoldoende inzicht in de gevolgen van de bouwfase

Volgens Arminius worden de gevolgen van de bouwfase in de Bopa-onderbouwing en de mer-beoordeling slechts in algemene zin beschreven. Een locatiespecifieke beoordeling van de gevolgen voor de direct naast het projectgebied gelegen Arminiuskerk ontbreekt. Daardoor is volgens Arminius onvoldoende inzichtelijk wanneer de meest belastende werkzaamheden plaatsvinden, hoe lang deze duren en welke geluid- en trillingsniveaus daarbij ter plaatse van de Arminiuskerk kunnen optreden.

Reactie: het college onderkent dat de ontwerpstukken nog geen gedetailleerd inzicht geven in de exacte fasering, uitvoeringsmethodiek, inzet van materieel en planning van de werkzaamheden. Het project bevindt zich nog in de ontwerpfase en de aanbesteding en selectie van de uitvoerende partijen zijn nog niet afgerond. De definitieve uitvoeringsmethodiek, fasering, inzet van materieel en planning worden, na selectie van de aannemer en installateur, met de uitvoerende partijen nader uitgewerkt.

Dat deze uitvoeringsdetails op dit moment nog niet volledig bekend zijn, betekent niet dat de mogelijke gevolgen van de werkzaamheden voor de omgeving buiten beschouwing zijn gelaten. Mede vanwege de binnenstedelijke ligging van het museum en de nabijheid van omliggende, waaronder monumentale, bebouwing zijn vanuit het project in het kader van de aanbesteding voorwaarden en uitgangspunten aan de potentiële uitvoerende partijen meegegeven over de wijze waarop tijdens de uitvoering rekening moet worden gehouden met de omgeving. Zo is onder meer meegegeven dat een monitoringsplan moet worden opgesteld voor de monitoring van geluid, trillingen en verplaatsingen als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden.

Arminius wordt daarbij specifiek betrokken. Met Arminius zijn reeds individuele gesprekken gevoerd over haar vragen, aandachtspunten en wensen. Daarnaast zijn en worden informatiebijeenkomsten georganiseerd voor direct betrokkenen en andere stakeholders. Zodra na afronding van de aanbesteding meer duidelijkheid bestaat over de uitvoeringsmethodiek, fasering en planning, wordt Arminius hierover nader geïnformeerd.

- Geluid- en trillingsoverlast

Gelet op de aard van de werkzaamheden, waaronder sloopwerkzaamheden, grond- en kelderwerkzaamheden en bouwverkeer, vreest Arminius voor aanzienlijke geluid- en trillingsoverlast. Daarbij wijst zij op de directe ligging van de Arminiuskerk naast het projectgebied en het monumentale karakter van het gebouw, waaronder het aanwezige glas-in-lood.

Reactie: vooropgesteld moet worden dat de renovatie van Museum Boijmans Van Beuningen enige overlast met zich mee zal brengen. Dit is inherent aan het slopen en bouwen en kan niet honderd procent voorkomen worden.

Wel worden er zoveel mogelijk maatregelen genomen om de overlast tot een minimum te beperken. Voor de uitvoering is voorzien in monitoring van onder meer geluid, trillingen en verplaatsingen. De aannemer dient hiervoor in de technisch-ontwerpfase een monitoringsplan op te stellen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorwaarden en uitgangspunten uit het geotechnisch advies.

De aannemer dient geluid, trillingen en verplaatsingen tijdens de werkzaamheden te monitoren. Indien een grenswaarde wordt overschreden, dienen de werkzaamheden per omgaande te worden stilgelegd en te worden aangepast, zodat de werkzaamheden binnen de geldende grenswaarden kunnen worden voortgezet.

Bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsmethodiek wordt ingezet op het zoveel mogelijk beperken van hinder voor de directe omgeving, onder meer door de toepassing van geluidsarme machines en trillingsarme uitvoeringstechnieken waar dat technisch mogelijk is. Daarbij gelden de toepasselijke wettelijke normen en de aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften.

De reguliere werktijden zijn op doordeweekse dagen van 07.00 tot 19.00 uur. Werkzaamheden waarbij de hoogste overlastwaarden worden verwacht, worden niet buiten de doordeweekse dagen uitgevoerd.

Zodra meer duidelijkheid bestaat over de uitvoeringsmethodiek en planning, kan nader worden bezien welke aanvullende maatregelen ter beperking van hinder nodig en mogelijk zijn. De specifieke positie en bedrijfsvoering van Arminius worden daarbij betrokken.

In de vergunning is onder 10.1 opgenomen dat voor de start van de werkzaamheden een bouw-/sloopveiligheidsplan moet worden aangeleverd dat goedgekeurd moet worden door de gemeente. Hierin is ruime aandacht voor de bereikbaarheid en de veiligheid van en rondom de sloop- en bouwwerkzaamheden.

- Risico op bouwkundige schade

Arminius vreest dat de werkzaamheden kunnen leiden tot bouwkundige schade aan de Arminiuskerk, zoals scheurvorming, verzakking en schade aan glas-in-lood, metselwerk en interieur. Volgens Arminius blijkt uit de ontwerpstukken onvoldoende welke maatregelen worden getroffen om dergelijke schade te voorkomen en ontbreekt concrete informatie over onder meer een nulmeting, trillingsmonitoring en een schadeprotocol.

De zorg van Arminius over mogelijke bouwkundige schade aan de monumentale kerk is onderkend. Voorafgaand aan de start van de uitvoeringswerkzaamheden zal de aannemer een bouwkundige vooropname uitvoeren van de omliggende bebouwing, waaronder de Arminiuskerk. Daarbij wordt de bestaande bouwkundige toestand vastgelegd, zodat eventuele veranderingen tijdens de werkzaamheden kunnen worden vastgesteld.

Reactie: tijdens de uitvoering zal de aannemer daarnaast de mogelijke effecten van de werkzaamheden op de omliggende bebouwing monitoren. Bij de Arminiuskerk zullen onder meer deformatiemetingen worden uitgevoerd om eventuele vervormingen van het gebouw te kunnen signaleren. Deze deformatiemetingen starten zes maanden voorafgaand aan de daadwerkelijke start van de bouwputwerkzaamheden en worden gedurende de werkzaamheden periodiek uitgevoerd.

Ook worden tijdens de bemalingswerkzaamheden de grondwaterstand en stijghoogte gemonitord. De monitoring van de grondwaterstand vindt plaats vanaf minimaal één week vóór aanvang tot minimaal één week na afloop van de bemaling. Voorafgaand aan deze werkzaamheden wordt de bemaling door de uitvoerende partij nader onderzocht en uitgewerkt.

Op deze wijze kunnen relevante veranderingen in de omgeving tijdens de werkzaamheden worden gesignaleerd en kan, indien daartoe aanleiding bestaat, worden beoordeeld of aanpassing van de werkzaamheden noodzakelijk is. De wijze waarop de monitoring wordt uitgevoerd en de daarbij te hanteren waarden en meetfrequenties worden binnen de vooraf gestelde kaders in overleg met de uitvoerende partij bij de verdere technische uitwerking nader bepaald.

- Gevolgen voor exploitatie en bereikbaarheid

Arminius exploiteert de kerk onder meer voor geluidsgevoelige bijeenkomsten, zoals uitvaarten, diplomeringen, congressen, lezingen en examens, die grotendeels overdag plaatsvinden. Zij vreest dat geluid- en trillingsoverlast kan leiden tot verstoring of annulering van bijeenkomsten en daarmee tot inkomstenderving. Ook acht zij onvoldoende inzichtelijk welke gevolgen de bouwfase heeft voor de bereikbaarheid. Volgens Arminius kan langdurige inkomstenderving uiteindelijk ook gevolgen hebben voor de duurzame instandhouding van het monument.

Reactie: het college begrijpt de zorg van Arminius over de mogelijke gevolgen van de werkzaamheden voor haar exploitatie. De aard van de activiteiten in de Arminiuskerk, waaronder geluidsgevoelige bijeenkomsten die veelal overdag plaatsvinden, is bij het project bekend en is onderwerp van overleg met Arminius.

Bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsplanning zal aandacht worden besteed aan het zoveel mogelijk beperken van hinder voor de directe omgeving. Wanneer de planning en uitvoeringsmethodiek voldoende concreet zijn, kan met Arminius nader worden besproken welke werkzaamheden naar verwachting de meeste hinder veroorzaken en op welke wijze daarmee, voor zover redelijkerwijs mogelijk, rekening kan worden gehouden.

Ook de bereikbaarheid maakt onderdeel uit van de verdere uitwerking van de bouwplaats en bouwlogistiek. De definitieve bouwplaatsinrichting en logistieke routes worden nader bepaald nadat de uitvoerende partijen zijn geselecteerd. De bereikbaarheid van de Arminiuskerk blijft gedurende de uitvoeringsfase gewaarborgd. Daarbij wordt rekening gehouden met de bereikbaarheid en veiligheid van de omliggende functies, waaronder de Arminiuskerk.

Voor zover Arminius vreest voor financiële schade als gevolg van de werkzaamheden, staat dit los van de beoordeling of de omgevingsvergunning kan worden verleend. Eventuele aanspraken op nadeelcompensatie worden binnen het daarvoor geldende wettelijke kader afzonderlijk beoordeeld.

- Onvoldoende belangenafweging

Volgens Arminius kan zonder nader locatiespecifiek onderzoek naar geluid, trillingen en bereikbaarheid geen volledige en zorgvuldige afweging plaatsvinden van haar belangen en die van andere nabijgelegen ondernemingen. Zij verzoekt daarom haar belangen als eigenaar van een nabijgelegen rijksmonument en exploitant van geluidsgevoelige zalen concreet bij de definitieve besluitvorming te betrekken.

Reactie: het college deelt niet de conclusie dat de belangen van Arminius onvoldoende bij de besluitvorming kunnen worden betrokken omdat nog niet alle uitvoeringsdetails bekend zijn. De mogelijke gevolgen van de bouwfase voor de omgeving, waaronder geluid, trillingen, bereikbaarheid en mogelijke bouwkundige effecten, zijn onderkend en worden bij de verdere voorbereiding en uitwerking van de uitvoering betrokken. Daarbij wordt specifiek rekening gehouden met de ligging en het monumentale karakter van de Arminiuskerk.

Zoals hiervoor is toegelicht, blijft Arminius bij de verdere uitwerking betrokken en wordt zij nader geïnformeerd zodra meer concrete informatie over de uitvoering beschikbaar is

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande wordt besloten de zienswijze ongegrond te verklaren en de omgevingsvergunning te verlenen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

afdelingshoofd Bouw- en Woningtoezicht